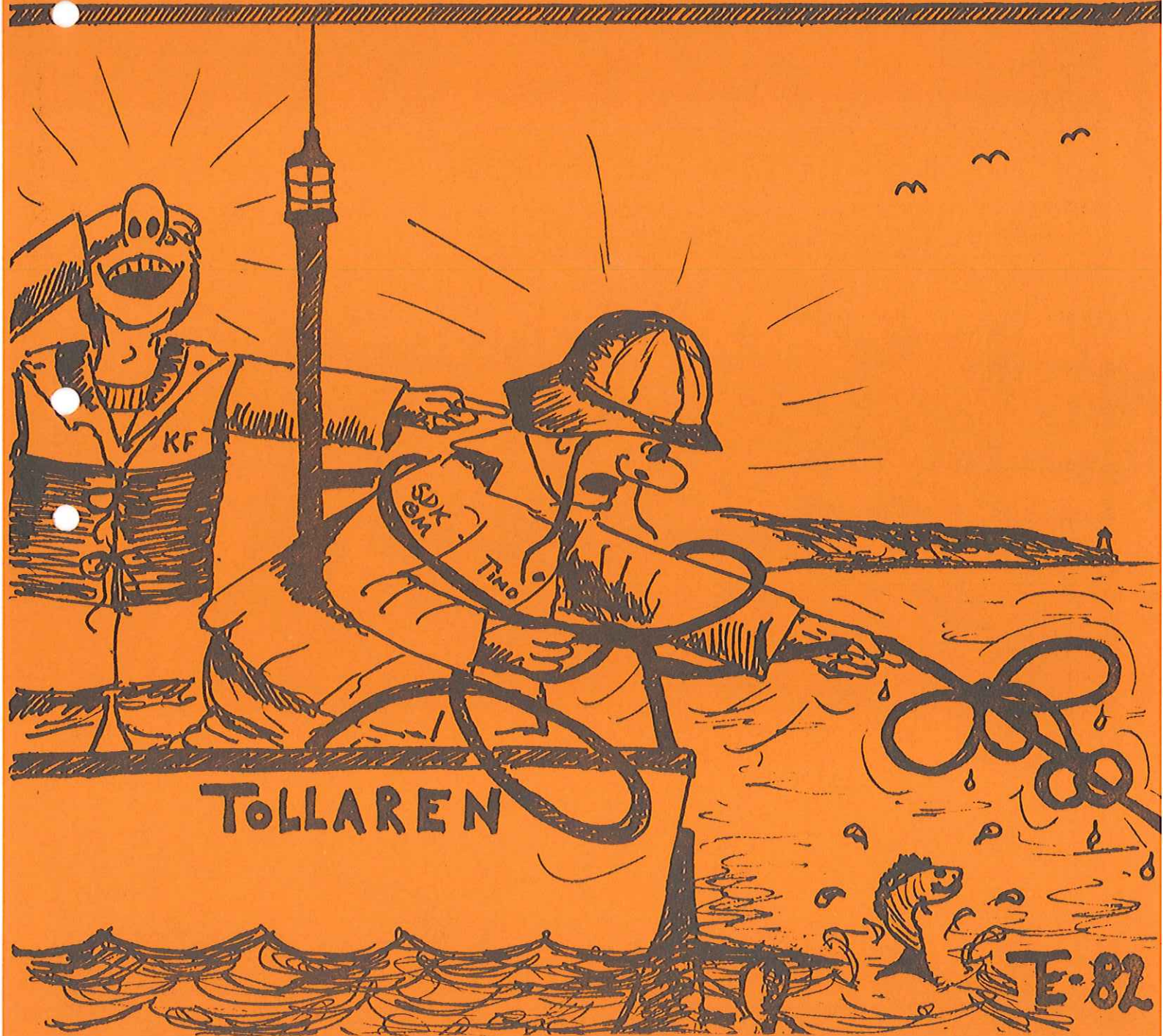

Grod- Bladet

Nr. 5/82

TOLLAREN

E-82

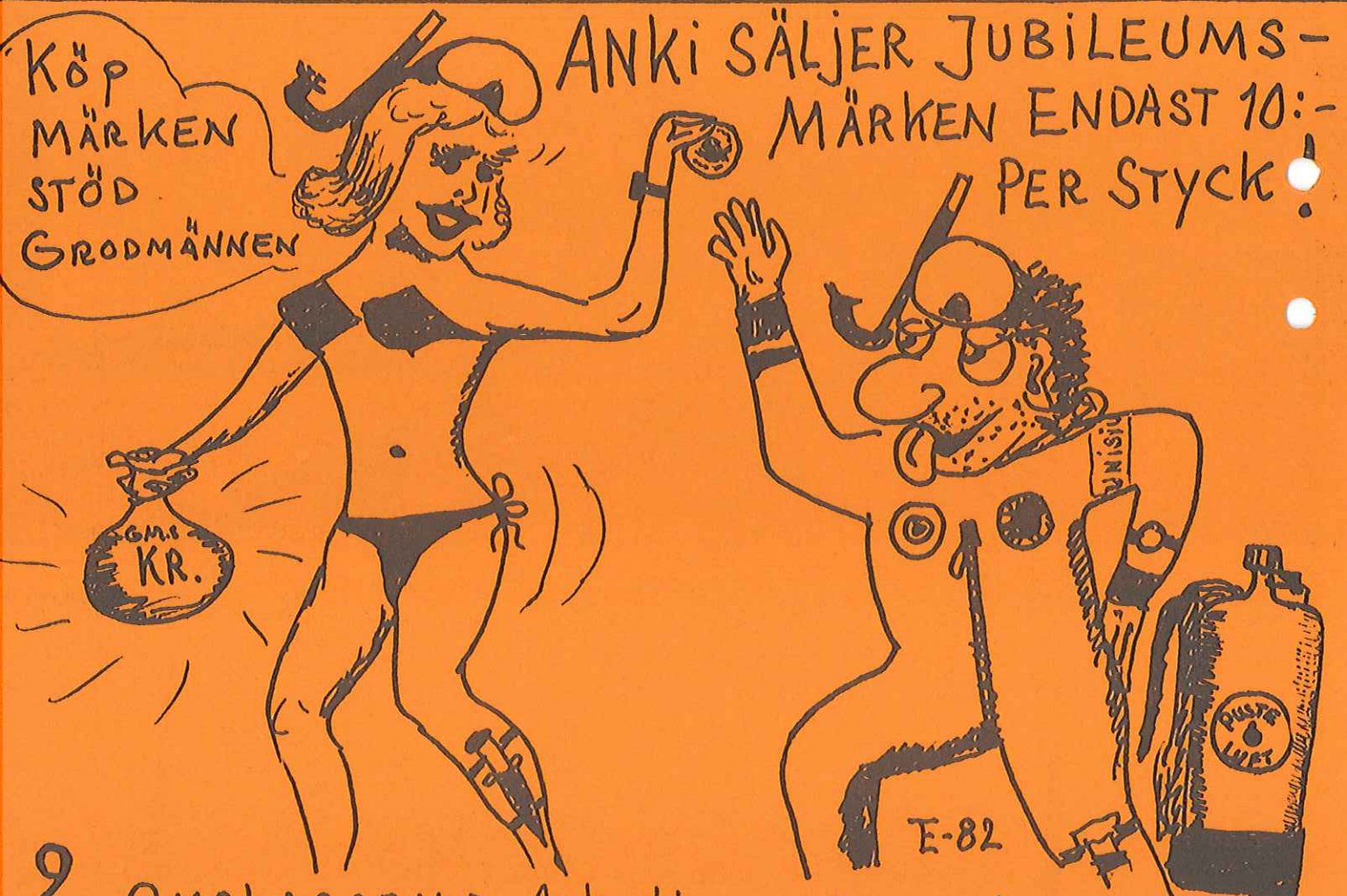

KLUBBFAKTA SDK.GRODMÄNNEN TÄBY.

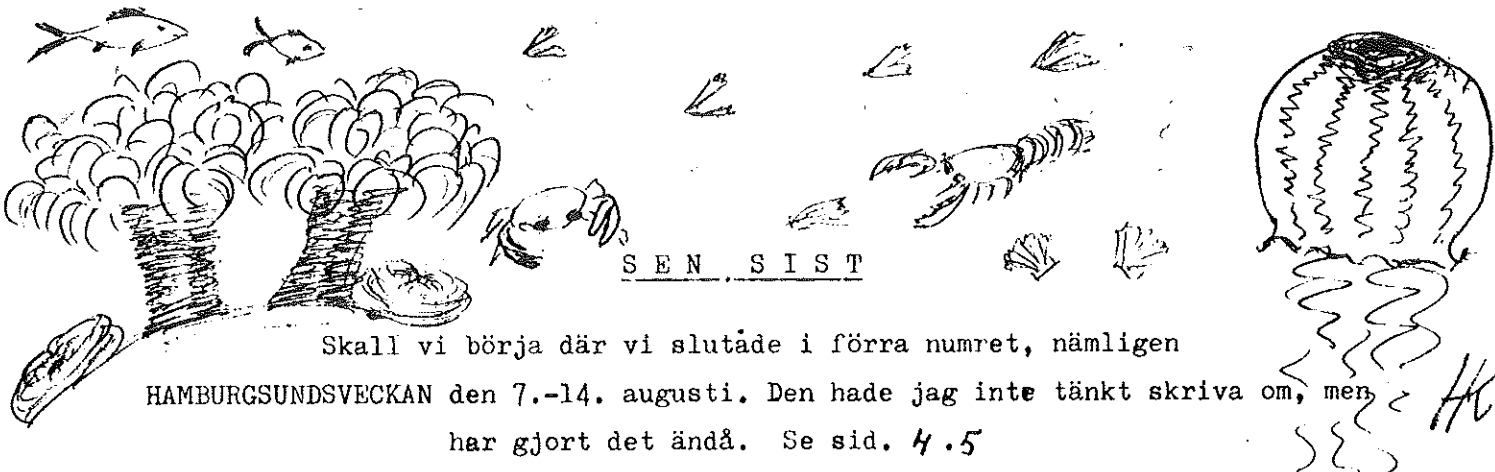
BILDAD 1972. ADRESS TILL ORDF. POSTGIRO 853894-4.

Styrelsens Ordförande:	Ulf Jansson	Robert Almströmsgatan 8 113 36 Sthlm.	Tel.08 32 57 15 Arb. 752 17 30
Vice ordf. Redaktör:	Timo Ekholm	Rosenlundsv. 17 186 00 VALLENTUNA	Tel.0762/72077
Kassör:	Björn Stålbom	Herrhagsv. 19 122 48 ENSKEDE	Tel.08/49 60 83
Sekretärer:	Helena Kuukankorpi	Fack 4010 161 04 BROMMA	Tel.08/37 64 25
Dykplanerare:	Ann-Christin Erkheden	Herrhagsv. 19 122 48 ENSKEDE	Tel. 08/ 49 60 83
Klubbmästare:	Ulf Lindevall	Stigtomtav. 5 125 40 ÄLVSJÖ	Tel.08/99 56 34 Arb. 11 31 78
Säkerhetsombud:	Jesper Skogsryd	Nybrokroken 9 163 70 SPANGA	Tel.08/761 14 80 HUSBÄTEN 61 59 70
Matrialförv:	Håkan Björkman	Bylegårdsv. 31 183 42 TÄBY	Tel.0762/119 60
Ungdomsledare:	Klas Göransson	Åkerbyvägen 96 14 tr, 183 35 TÄBY	Tel.08/ 75872 56

Klubbtidning för SDK Grodmännen utkommer med 6 nr. per år Feb. April. Juni. Aug. Okt. Dec.

2 OMSLAGSBILD: ANKARLINEPROBLEM vid kyrkogårdsön.

S E N S I S T

HK-82

Skall vi börja där vi slutade i förra numret, nämligen HAMBURGSUNDSVECKAN den 7.-14. augusti. Den hade jag inte tänkt skriva om, men har gjort det ändå. Se sid. 4.5

Den 18.8. var det styrelsemöte hos Timo. Sid. 6.

Den 28.8. begicks Kvinnoidrottens Dag i Rålabshovsparken. Även dykuppvisning ingick i programmet, och Anki representerade kvinnokönet och klubben. Hon delger sina intryck på sidan 7.

Den 3.-5.9 var vi åter på Västkusten och gästade Örebroarnas dykstuga i Hovenäset. Peter Lorenz berättar om den resan på sidan 9.10

Den 9.9. Styrelsemöte hos Helena. Se sidan 6.

Den 11.9. arrangerade Stockholmsförbundet en utflykt med "Sally" till Samson och Pantarei. Stefan och Thomas var med. Dom sa, att det var som vanligt.

Den 15.9. var det klubbmöte på Skavlöten. Med motionsronda och bastubad som en bra början. Jag sprang alldeles ensam ett skogsspår, "Täby i historien". Och tog ett dopp i Rönningesjön efter bastun - också alldeles ensam. I stugan var vi sedan 24 pers., och resten av kvällen ägnades åt sommarminnen i ord och bild.

Den 18.9. var det meningen att komma till "Melanie" - mångas längtans mål, och "Blåfjäll" stävade ut. Men under dykplaneringen kom det fram, att flera helt färska dykare var med. Och Melanie ligger inte bara långt ute utan också djupt nere. Lika bra att gå till gamla Zappemer, som ligger grundare och där de flesta är hemmastadda. Och snart finns det kanske inte mycket kvar av den. Kommandobryggan hade rasat ner. Thomas och Stefan hade kommit ända in i maskinrummet. Var det 2 12-cylinders raka dieselmotorer dom hittade där? Någonting ditåt var det.

Den 19.9. Var ni i Tibblebadet och tog ett morgondopp? Det går bra nästa sönd. med. Detta om det som varit. Den 2. okt. firar klubben höstfest, men den skriver vi om i nästa nummer. Om nu inte någon blir så inspirerad att hon/han författar en skröna så fort hon/han kommit hem från festen.

Helena

NYA MEDLEMMAR:

Tore Lundin tel. 08-27 21 48
Postgången 20
171 45 SOLNA

Gunnar Lundell
Vällingbyv. 123
162 21 Vällingby
tel. 87 54 89

Bo Göran Rosendal
Marknadsv. 115
183 34 TÄBY
tel. 758 90 92

Wolf Marchner
Armégatan 14
723 43 VÄSTERÅS
tel. 021-11 85 42
arb. 08-81 01 40

VÄLKOMMEN TILL GM
blå

Det ösregnade, och blixterna dansade ut efter E 18, när jag åkte till Rinkeby för att packa in mina dykprylar i Buster Viking. Som solen skulle bussen lysa genom regnridåerna, - men allt där kunde skönjas var några mörka gestalter, vilka visade sig vara bekymrade grodmän. Buster hade satt sig på bakhasarna någon kilometer från Bro. Jag kom i taxi och ställde mitt bagage på trottoaren - på vinst och förlust. En kriskommité sammanträdde hos Örjans och gjorde upp en ny färdplan för den händelse att vi var tvungna att åka i bilar. Från Jesper kom det då och då en lägesrapport, och efter någratimmars spänd väntan hängde det hela bara på ett par muttrar av sällsynt art. Först på lördag morgon skulle vi få visshet om färd sättet. Och Jesper hade kirrat det. Vi väcktes med beskedet att Buster var i toppform och lyste i kapp med solen. kl 11 skulle det bära iväg. Så snart blev det inte, för nu kunde vi inte få tag i Thomas. Till råga på allt hade han mina dykprylar i sin bil: dom hade slängts dit undan regnet kvällen innan. Vi väntade till 12⁴⁵. Och när vi mot kvällen var framme i Basteträsk, var Thomas redan där och undrade varför vi tagit så lång tid på oss.

Kompressorn hade kommit hem till ett nybyggt skjul med en parkeringsplats intill, och där kunde man också hänga dräkterna på tork, ifall det regnade ute. Huset hade fått några kylskåp till och en stor frys, och på gårdsplanen hade man ställt upp ett rejält långbord. Värdfolket var gamla bekanta: Kenneth och Allan.

I hamnen väntade den stora nyheten: Köpingklubbens nya dykbåt. Ett pittoreskt flytetyg från forna dar, med det onomatopoetiska namnet "Stänken" målat på akterspeglin. Ingen racer förstås, men den var överbyggd framtill så man slapp att bli blöt. Jag åkte aldrig i den utan tillhörde Tollarengänget, d.v.s dom som var försedda med regnställ och gummistövlar.

Vi kom varken till Väderöarna eller till Södra Syster. Men vattnet var badvarmt ända till 15 m. djup, och solen sken för det mesta.

Och när det började ösregna natten till måndagen var man tvungen att vara glad ändå, eftersom det inte kommit en droppe vatten på hela Bohuslän sen början på juli. Vi åkte till Alsbäck vid Gullmarsfjärden för att titta på kammusslor och havsnejlikor. När vi kom upp till ytan var himlen blå. Perfekt picnic- och badväder. Den elake gossen Jesper slängde Anki i sjön, mitt bland otäcka maneter. - På kvällen åkte halva styrkan till Hamburgöns badplats för att nattdyka. Det låter inte precis exotiskt, men stället har en hel del att erbjuda. Vi tog en långpromenad till en badbrygga på andra sidan av viken för att slippa ytsimma så långt i motvind. Vad glad man var när man kom i vattnet.

Stefan ville bjuda oss på en krabbfest och åkte med Arne, Thomas och Karl-Henrik till Norge för att fånga krabborna. Samma dag tog Pertti familjen med till Göteborg för att fröjdas på Liseberg. Vi andra kom inte längre än till Galgberget vid inloppet till Hamburgsundet. Uffe och Jesper riggade sina brädor med stormsegel och försökte att ta

sig hem på egen köl, och nog gick det fort emellanåt. Men så långt kom dom inte ändå, och vi plockade opp dom i båtarna.

Norgeresenärerna kom hem på kvällen och hade fångat "nästan ingen krabba". Då hade familjen Vuokko lyckats bättre vid fiskdammen i Liseberg. Som väl var hade vi anskaffat räkor för kvällens fest. Djupfrysta visserligen, för de färska var så okristligt dyr. Kräken fick ett ordentligt bastubad innan dom serverades, och det mädde både vi och dom själv bara bra av. Det blev dans för mogen ungdom efteråt, för grabbarna kröp till kojs så fort dom ätit sig mätta. Annika och Jesper dansade en maratondans.

- På väg till Kyrkogårdsön. Väg efter väg slog över oss, och till sist drog vi presenningen över oss. Vad mysigt det var i det spöklika halvmörkret. Rätt som det var var vi framme. Timo hoppade upp för att kasta ankaret och höll på att ramla i själv. Linan hade trasslat till sig. Kenneth tog reservankaret, men det resulterade bara i att både han och Timo trasslade sig i var sin lina. Till sist var i alla fall alla tusen knutar lösta, och vi lade till intill en närmast lodrät bergvägg, klättrade upp och byggde oss redan på klippphyllorna. Tollaren tog oss i omgångar till Brända Holmen, och där trivdes alla så bra, att vi fick brättom hem. Vi i sista gruppen hann knappt få en kopp kaffe i oss efter dyket.

Den sista dykdagen råkade vara fredagen den 13. Bäst att vara extra aktsam.

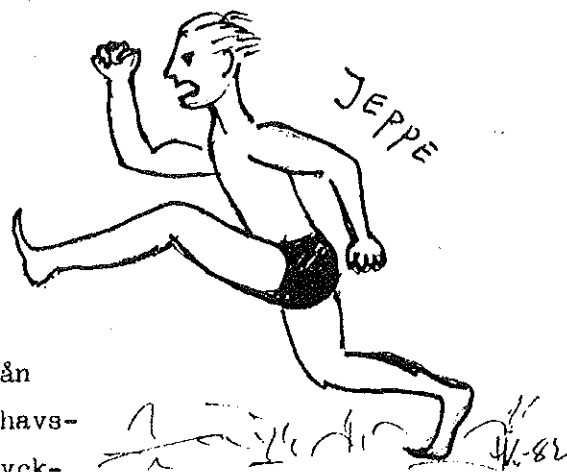
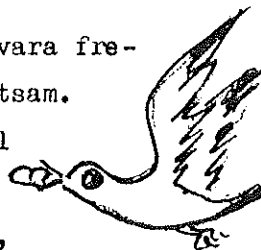
Vi skulle till Saltholmen och såg Mil Tobaeus Käring vinka till oss.

Men vågorna sköljde över hela skäret,

och vi var nödgade att tacka nej. Vid Stora Lyngön hittade vi en stilla vik. Alldeles otroligt. Under vattnet på läsidan hade småfisk samlats i stora stim.

Och jag såg mitt livs största kattfisk, eller rättare sagt bara huvudet på den, när vi lyste in i hålan varifrån den glodde på oss. - Alla var nöjda utom Jesper, för en havstrut hade ätit upp hans kanelbullar och hackat på hans kyckling. En annan undrade mest över varför gillade tomma kalorier fast det fanns så gott om biodynamiskt runt omkring. -

För de flesta av oss var det färdigdykt. Bara Stefan & Co åkte ännu på kvällen till Malmön för ett - som det visade sig - äventyrligt nattdyk. - Vi hade haft rätt fina dyk, fastän vi inte kommit så långt ut till havs. Jag har inte räknat upp alla krabbor och humrar vi såg, men de fanns där. Humrar såg man massor av på sina ställen. - Sikten kunde vara dålig, dels för att det blåste så pass kraftigt och dels för att planktonet frodades i det varma vattnet. Men ack vad det varma vattnet var ljuvligt att bada i.

SDK Grödmannen
Styrelsemöte 18 aug 1982 hos Tina E

Närvi: Timo E Björn S Jesper S Ulf L Ulf J Anki S
Frånvi: Helena K

Justeringsman Timo E

- 1 Planering av höstens aktiviteter
4/9 Hovenässet. Kallelse i SD. Anmälan omsändande till Anki
15/9 Klubbmöte Skavlöten, Björnsgröva. Klubben bjuder på fika
18/9 ändrat från 25/9. Klubbdyck med Blåfjell från Stavnsås kl 9.00
2/10 Höstfest
21/10 Klubbmöte Lilljans Cafe. Film om Kronan. Klubben bjuder på fika
23/10 Klubbdyck med m/s Västskusten. Från Stavnsås kl Dalare
17/11 Studiebesök på polismuseet. Anki o Björn ordnar detta.
26/11 alt 3/12 Helsingforsresa med Silja Line.
Timo bokar 25 platser.
- 2 Björn S beställer snarast nya postaffr blanketter.
- 3 Höstfest den 7/10 på Sivvillan, Hägerås kl 18.30
Pris Prel 125 kr/medlem. Klubben kan subventionera ca 25 kr/medlem
Ulf L ansvarig.
- 4 Nya medlemmar
Tore Lundin Gunnar Lundell Ro Göran Rosendal
Postvägen 20 Vällingbyv. 123 Marknadsv 115
771 45 Solna 162 21 Vällingby 18334 Tåby
- 5 021-11 85 42
08 -81 01 40 (arkivet)
- 6 Tyvmärkena för 10 års jubileet har kommit. Spa säljas för 10 kr/st
- 7 Nästa styrelsemöte hos Helena K 22 09 02 kl 19.0

Vid protokollet
Ulf Jansson ordförande
Ulf Jansson
Justeras
Timo E
Timo Eholm

**ADRESSÄNDRING: CARL-ERIK o
ELISABET JENSENSTRÖM (CHARLIE o BETTY)
FÄRNIK STRÖMSTAN 77c. 51
SF 00100 HELSINGFORS FINLAND.**

STYRELSEMÖTE SDK GRÖDMANNEN Den 9.sept.1982.
hos Helena)

Närvarande: Ulf J, Timo, Ann-Kristin, Ulf L, Håkan, Jesper, Helena.

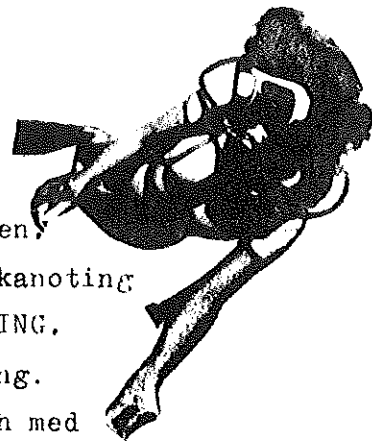
- § 1. Justeringsman: Ulf Jansson.
- § 2. Den 17-18. sept. natt- och sökdäk för säkerhetsombud och dykledare i Stilm-förbundets regi. Helena ringer till ev. intresserade.
- § 3. Arrangemangen kring höstfesten den 2.10. diskuteras. Efterom vi måste vara ur lokalen kl. 01:00 startar vi redan kl. 18:00. Klubben subventionerar festen med kr. 500. Jesper skaffar en stereoanläggning. Timo ritar en karta med anvisningar om färdvägen till festlokalen, och Ulf J. skriver en kallelse till festen. Kallelsen sänds till medlemmarna nästa vecka.
- § 4. Ang. besöket på Polismuseet den 17.11. meddelar Anki att museet har visningar endast dagtid. Björn skall försöka ta reda på om det går att anordna en visning kvällstid.
- § 5. Klubben skall premiureras på Norska Dykerförbundets tidning *Marneollen* för att få tips om dykplatserna i Norge.
- § 6. Det har visat sig att många icke-medlemmar är intresserade att få sig Grod-bladet tillskänt. Det bestäms att dessa i så fall skall betala kr 45,- (Själva-kostnadspris. Med andra klubbar byter vi tidning som hitintills.
- § 7. Ulf J. gör en utredning om olika former av medlemskap: dubbel, stödande etc.
- § 8. På klubbmötet på Skavlöten den 15.9. visas sommarens bilder. Kaffe och bullar bjuder klubben på. Ulf J. tar med sin projektor.
- § 9. Timo har fått brev samt fotografier från "Kronan" av Kent Hult som vi träffade på "Kronan". Han eröjdar sig att visa stillbilder från "Kronan".
- § 10. Timo har fått brev från Märsta SDK med önskan att få Grodbladet. Uk.
- § 11. Priset för Finlandresan 4681- kr. efter rabatten som vi fått för de missöden vi råkade ut för under förva årets Finlandresa.
- § 12. Nästa styrelsemöte hos Kins G. den 7.okt. kl 19:00.

Vid protokollet:
Helena Kuuskankorpi, sekr.
Ulf Jansson, ordf.
Helena Kuuskankorpi

23/10 **GLÖM INTE!!!!**

**DYKET MED JEPPE'S BÅT RING ANKI
POLISMUSEER 17/11 RING BJÖRN**

EFTERLYSNING
Den som fick med sig ett band hem från höstfesten av migtagg. Järna det till Ting det var Carinas. Ibland 90 514. a börjar med Sverige sedan Jan. Jan olution med flera bländat hela bandet.
TRICK!

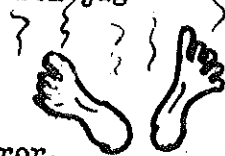
Den 28/8 var det kvinnoidrottsfestival i Rålambshovs parken. Alla slags idrotter var representerade: gymnastik segling kanoting fäktning ryttar tävling bollspel sist men inte minst DYKNING. Det var jag och fyra tjejer som skulle representera dykning. två från Järfälla och två från DSDDC. Vi var två dykpar och med mej som reservdykare. Vid 17tiden packade vi upp alla våra dykprylar på gräset invid pontonbryggan i parken. Man ropade i högtalarna att det var dykning vid vattnet och hela strandkanten flockades av intreserade. Vi började byta om till våra dräkter medan en speaker berättade om all utrustning och svarade på en ~~my~~frågor om syrgastuber våt o torr dräkt djupmätare etc. När vi fått på oss alla prylar stapplade vi ner i vattnet, vi fäste ballonger i tuberna så att åskådarna kunde följa oss under vattnet. Jag satt kvar på bryggan när ett gäng 10åringar började fråga en massa frågor klände på dräkten petade över allt tills jag inte såg någon annan utväg än att fly till dom STORA DJUPEN. Senare på kvällen bjöds det på suppe i Stadshuset men det kan inte jag berätta om för jag supperade på annat håll.

Fru S. = Anki

OM NÅGON UNDRAR ? ? ? ?

vad framsidan på detta Grodblad föreställer, så skall jag i korthet berätta. Vi var på väg till Kyrkogårdsön med Köpings SDKs Tollare. Nu var det så att det gick ganska grov sjö, så att vi (Annika, Helena, Anki, Anders, Ulf J och jag) tog skydd mot överstänk under kapellet bland övrig dykutrustning, medan Fredrik och Kennet stannade utanför, den sistnämnda för att han körde båten. Utrymmet var minst sagt smått och kolsvart.

Efter en stund började Annika av oförklarliga skäl skratta vilket naturligtvis i vanlig ordning smittade av sig. Till sist tjöt alla av skratt under kapellet där vi satt och kuokuluade i Regnställ. Då hördes plötsligt Kennet Falks barska stämma " Låt ankaret gå " så blir det tyst. Ja men i med det då, skriker jag från min instängda tillvaro åt min son som jag bara ser fötterna på, instuckna hos oss. Ingenting händer, skratten tytnar med ett kvidande. Nu är goda råd dyra, är en blixtnabb tanke som far genom mitt huvud. Grabben har somnat naturligtvis, och så börjar helvetet. Snabbt ut ur kapellet vilket inte alls visar sig vara så lätt som jag tror. Rakt upp i snoken på Gossen som sitter där nyvaken, dyblöt och med ögonen rakt fram som i trans på Kyrkogårdsön. "Men fort då för helvete" ropar Kennet, hans ansikte bleknar.

Där som i dimma ser jag ankaret som skall stoppa oss mot en säker förlisning mot Kyrkogårdsön. Blixtnabbt griper jag ankaret med tampen och slänger ankaret i sjön, sedan låter jag vant tampen glida ut genom handen samtidigt som jag känner mig rätt ball som klarat den kritiska situationen. Men så händer det, plötsligt är det stopp i handen som vid det här laget börjar

lukta bacon, ett helt djävla ormbo kommer farande upp på mig och omkring mig. Jag är totalt insnodd i tampar, och med uppoffrande av mitt allra yttersta av balans och kraft får jag stopp på Tollaren.

Då börjar det, skratten som med all säkerhet skulle väcka en död utbryter. Alla fullkommligen vrider sig av skratt och pekar på mig, jag måste utgöra en syn. " Vad är det som är så djävla roligt" säger jag och vänder mig till kapten Kennet, men han betar sig som alla andra.

Kan ingen hjälpa mig försöker jag, men alla tycks totalt tokiga och där står jag som en fåntratt.

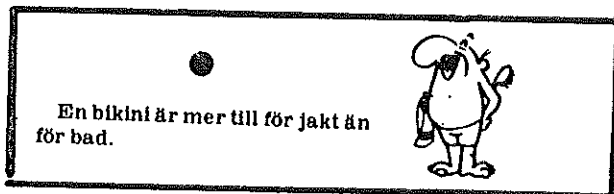
När skepparn efter c:a 5 min äntligen blir någotsånär kommer han fram till min räddning och försöker reda ut ormboet.

Det här var ju en specialfallsskärmsknut som jag lärt mig, och den måste lösas så här säger han och gör ett ryck vilket resulterar i ett ännu större ormbo som tar minst 30 min att lösa.

Under denna halvtimme fortsätter skratten mot mig och Kennet som står där blodröd i ansiktet och mummlar, " Hur i helvete, nä men nu djävlar o s v "

När vi så småningom äntligen kunde förtöja vår Tollare bredvid Stånken, var jag den första i land och hoppade ner i den fåra som uppstått där Håkan vankat av och ann i väntan på oss.

Längst bort i fårans ände gämdo jag mig och skändes länge, länge.

VIDEOKVÄLL

(LILLJANSPLAN)

PÅ LILLJANSCAFÉ

TORSDAGEN 21 OKT. KL. 19.30

Vi Visar: "KRONAN UR DJUPET"
OCH: "POJKARNA PÅ HARM"
KLUBBEN BJUDER PÅ FIKA.

VÄLKOMMEN!

DYKHELGEN I HOVENÄSET

=====

På eftermiddagen, Fredagen den 3. September kom de glada dykarna

Uffe Lindevall och Klas Göransson och plockade upp mig i Uffes Mazda, sedan bar det i väg.

I Karlstad stannade vi för att äta på ett Esso motell, och efter lite sightseeing i staden, (Uffe åkte vilse) fortsatte vi sedan mot Västkusten.

Hela den kvarvarande sträckan var det mörkt, ösregn och hård bläst, men trots det hittade vi dykcentret utan större problem och hälsades av Anki och Björn som tillsammans med Helna och Wolf Markner redan hade anlänt.

Där fanns också tre Norrmän, (förrutom Pertti som ju inte är någon riktig) och två dykare från Örebro's Sportdykarklubb (ÖSDK) som skötte båtarna och luftfyllningarna.

Dykcentret ligger verkligen välplacerat, (fyra meter från båtarna) och är utrustat med alla faciliteter. Det var ursprungligen en fabrik där man tillverkade fiskkonserver, men det enda som finns kvar från den tiden är att köket har vitt kakel halvvägs upp på väggarna och att där finns en uppsättning lysrörsermaturer som sprider ett obarmhärtigt vitt ljus så att det hela mer verkar som ett sjukhus än ett kök.

Ganska sent kom också Håkan med Rickard Epstein och Anders Messilane. Ett gäng från ÖSDK hade avbeställt pga det dåliga vädret.

Hela natten sedan blåste det kuling från havet, vinden ven runt husknutarna och regnet smattrade mot fönstren.

Följaktligen var stämningen inte alldeles på topp vid frukosten morgonen därpå, då det var kallt, blåsigt och molnigt ute. Regnet hade emellertid upphört.

Sedan funderade vi på var vi skulle dyka. Någon båtutfärd med de förhållandevis små båtarna var det inte att tänka på, så vi beslöt att dyka vid Smögens havsbad som låg skyddat för dykningarna.

Dyket där var faktiskt inte alls dåligt tyckte de flesta som var med, om man tar hänsyn till de ogynnsamma omständigheterna .

Då vi kom tillbaka åt vi lunch men redan framåt tre-tiden bestämde vi oss för att göra en dykutärd med båt. Vädret var nu betydligt bättre, solen tittade fram och vinden hade mojnät men dykningarna var ännu ganska besvärliga. Säsåningom hittade vi emellertid ett ställe där vi kunde förträja båtarna.

TRÄNING FÖR SM I TOPPHUGGNING
GENOMFÖRDES OCKSÅ UNDER LEDNING
AV H. BJÖRKMAN (FÖRE DETTA SVENSK
MÄSTARE.)

Jag tyckte att dyket var ganska bra och den allmänna uppfattningen var att fisklivet på platsen var ganska sparsamt men att undervattenslandskapet var spännande.

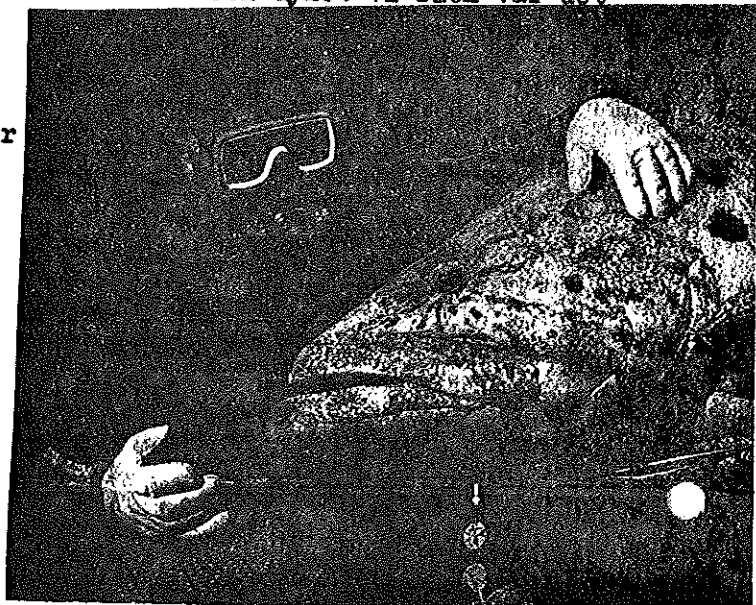
Något nattdyk blev det inte, utan vi förlustade oss vid ett litet räkpåtag på kvällen. En av norrmännen visade sedan bilder från vrakdykning på Cayman i Karibiska havet. (Något bättre sikt än utanför Sandhamn).

Pertti, Klas, Håkan och jag tog sedan ett bad i bastun, och medan de andra svalkade sig i duschen efteråt föredrog Klas och jag ett dopp i de kyliga böljorna utanför.

Nästa morgon var det så dags för avfärd hemåt med ett dyk i Gullmarsfjorden. Den här gången skulle vi dyka på den södra stranden och vi tog en bilfärja över till andra sidan där vi också dök inte långt från färjeläget.

Vädret var nu till allas glädje soligt och vackert och dyket vi fick var det enligt min mening bästa på hela resan.

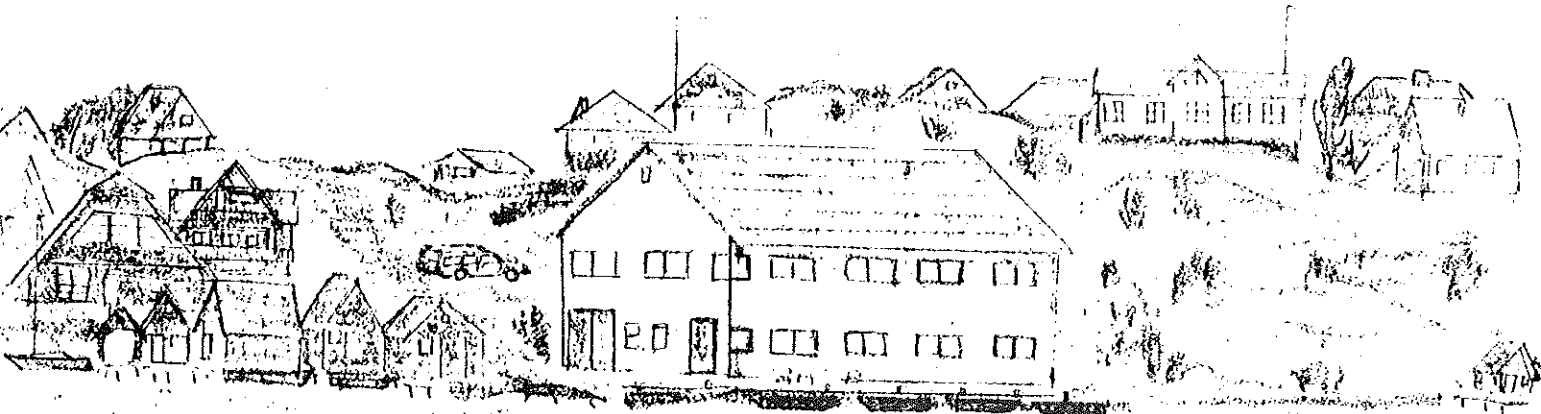
På många ställen var klipporna helt övertäckta av havsnejlikor och anemoner i vackra färger och det fanns mycket flundra och ål på grundare djup. Detta var helt klart ett ställe att komma tillbaka till vid nästa västkustresa. Avslutningsvis kan sägas att nog alla tyckte att resan blev lyckad trots att det såg mörkt ut vid framkomsten och jag tycker absolut att klubben borde planera in en resa till ÖSDK's stuga nästa år också.

...men så här stora var fiskarna inte i Hovenäset.

Hälsningar till alla Grodmän önskar

Peter Lorenz
Peter Lorenz

ÖREBRO SPORTDYKARKLUBB'S DYKCENTER VID HOVENÄSET

JPL-82

H. Björkmans Topphuggarskola inbjuder till:

SM I TOPPHUGGNING

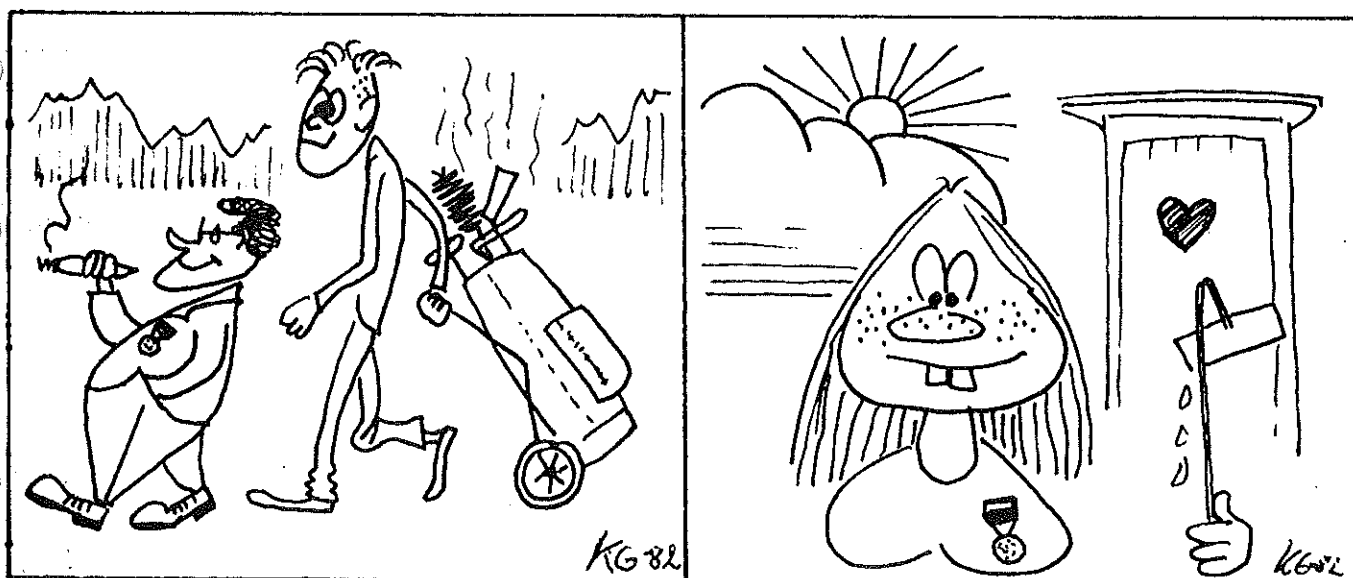
Malmö Allmänna Toaletter 6-7 nov.-82

Klasser: Damer torrdass
" klosett
Herrar torrdass
" klosett
Lag 2-håls torrdass
" 3-håls torrdass

Utrustning: 2-7:ans drive, 1ans o. 2ans putt, raka
och i våtklassen: borste

Bedömning: (i en skala 1-6) antal skitar, fasthet,
stil, hastighet.

Priser: Vandringspottor i Guld, Silver, Brons

Förra årets herrklass-segrare:
Ulf "Prutten" Latrin med Caddie.

Damsegrare -81:
Fia Fjærtquist

Tävlingen sponsad av **Edet** kräpp.

Godkänd av nämnden
för kiss o bajstumor

Makarna dök efter "Kronans" vrak - på 25 meters djup tog luften slut...

Av STIG ALKHAGEN

■ ■ ÖLAND (Expressen). Han kämpade för sin hustrus liv på 25 meters djup. De var nere på botten vid regalskeppet "Kronans" vrak utanför Ölands östkust.

■ ■ I det kalla vattnet slog hon plötsligt larm. Hon pekade mot munnen, dykartecknet på att luften höll på att ta slut. Hon ville upp.

■ ■ Men kvinnan förlorade medvetandet. Hennes liv kunde inte räddas.

Den omkomna 41-åriga Kerstin Svartengren, Kalmar, var erfaren dykare. I drygt fem år har hon sysslat med dykning som medlem i Kalmar dykarklubb, hennes make Gunnar i tio år.

— Olyckan är oförklarlig, säger Mats Mothander i dykarklubben. Kerstins utrustning var vid nedstigningen perfekt så långt vi kan bedöma. Den mänskliga faktorn måste ha varit orsaken. Vi är förkrossade av sorg.

Krävande jobb

Dykarklubben har sedan i fjol deltagit i att söka efter fynden och fotografera dem på "Kronans" förlisningsplats utanför Hulterstad på öländska östkusten. Det har varit ett krävande jobb.

På söndagen gick ett tiotal dykare från Kalmar och Karlskro-

na dykarklubbar ut till "Kronan". Bland dem var makarna Svartengren.

När de gick ner på fyndplatsen var de sammankopplade med en lina.

Kallt vatten

Vattnet höll bara tre fyra grader nere på djupet. De hade därför kommit överens om att ge tecken till varandra om det blev för kallt och de måste ta sig upp till ytan.

— Vi brukar hålla oss nere i högst en halvtimme i ett sträck under sådana här förhållanden, säger en medlem i dykarklubben. — Det var efter cirka 25 minuter som vi upptäckte att något höll på att hända.

Enligt vad maken Gunnar Svartengren uppgett för polisen hade maken då gjort klart för

honom att hon ville gå upp genom att göra det överenskomna tecknet. De var då på 25 meters djup.

Kollade luften

— Jag kontrollerade att Kerstin hade luft kvar i lufttuberna, berättade maken för polisen. Det fanns tillräckligt med luft för att hon skulle kunna ta sig upp normalt till ytan i den långsamma takt man brukar ha vid en sådan uppstigning, detta för att klara tryckförändringarna.

Tillsammans simmade makarna bort mot ankarkättingen till följbåten som låg ovanför. De skulle försöka ta sig upp längs denna för att inte hamna för långt bort. De hann 25 meter. Då gjorde Kerstin nya tecken till maken. Hon pekade på munnen.

Det är tecknet när en dykare talar om att det inte går att få luft längre.

Helt utmattad

Maken försökte då ge henne luft genom sitt bitmunstycke så att de båda skulle kunna andas växelvis på vägen upp. Men Kerstin kunde inte bita tag i det. Hon var tydligen vid det här laget helt utmattad.

När de kom upp i följbåten var Kerstin medvetslös.

Medlemmarna i dykarklubben försökte med hjärtmassager och konstgjord andning. Kustbevakningen larmades och helikopter kom från Kallingeflyget i Blekinge för vidaretransport av den medvetslösa kvinnan.

Men läkare på lasarettet konstaterade att hon var död.

Utredningen

Polisen i Kalmar fortsatte utredningen i dag för att söka klargöra orsaken till olyckan.

Medlemmarna i dykarklubben har utfört dykningar på vrakplatsen rent ideellt. Klubben har 150 medlemmar.

— Vi beklagar djupt det inträffade, säger landsantikvarie K B Petersson på Kalmar museum som är huvudman för "Kronan"-bärgningen.

— Dykarklubbens medlemmar har utfört ett fantastiskt arbete. Aldrig kunde vi ana att något sådant skulle kunna inträffa.

Kerstin Svartengren hade två minderåriga barn.

Foto: BENGT BÖRJESSON
Regalskeppet "Kronan" anses vara lika intressant som "Wasa". Kerstin Svartengren undersökte fartyget tillsammans med sin man Gunnar när olyckan inträffade.

KERSTIN SVARTENGRÉN
VAR MED OSS PÅ
KRONAN SAMT
KONSERVATIONS-
AVDELNINGEN.

VI BEKLAGAR
VERKLIGEN DENNA
HÄNDELSE.

**STOCKHOLMS
SPORTDYKARFÖRBUND**

S:t Göransgatan 163 · Postgata 23 28 16-6
112 61 Stockholm 131360 Mån-Fr. 9.30-11.40

Stor Stockholm Dykare
meddelande

82 - 09 - 02

BADTIDER – HÖSTEN 1982

Badverksamheten i våra simhallar i Stockholm pågår veckorna 35 till 50.
Forsgrenska badet och Tenstabadet veckorna 40 till 50.

Eriksdalsbadet, hopptältet	Måndagar	kl 19.00 – 21.00	allmänbad och utbildning (DK Nautus)
Forsgrenska	Fredagar	" 19.00 – 20.00	uv-rugby och ungdom (DK Nemo)
"	"	" 20.00 – 22.00	uv-rugby (DK Nemo)
Farstabadet	Onsdagar	" 20.00 – 22.00	fensim (Eriksdals SDK)
"	Söndagar	" 08.00 – 09.00	fensim (Eriksdals SDK)
"	"	" 09.30 – 10.30	fridykning ungdom (Eriksdals SDK)
GIH-badet (Obs! ett in- " släpp till 08.15)"	"	" 08.00 – 09.00	temaverksamhet (DSDDC)
"	"	" 09.00 – 10.00	fensim och allmänbad (DSDDC)
Högdalsbadet	Torsdagar	" 20.00 – 22.00	uv-rugby och utbildning (SAD)
"	Fredagar	" 19.00 – 21.00	uv-rugby nybörjare och Div III (SAD)
"	"	" 21.00 – 22.00	uv-rugby och utbildning (SAD)
Tenstabadet	Måndagar	" 21.00 – 22.00	(grund bassäng)
"	Torsdagar	" 20.30 – 22.00	(grund bassäng)
Västertorpsbadet	Tisdagar	" 21.00 – 22.30	uv-rugby (DK Nemo)
"	Torsdagar	" 20.00 – 21.00	ungdom (Ekens Pärla SDK)
"	"	" 21.00 – 22.30	allmänbad och utbildning (Ekens Pärla SDK)
Åkeshovsbadet	"	" 21.00 – 22.00	fridykning och uv-rugby (DK Dykvännerna)
"	Fredagar	" 19.00 – 20.30	fridykarutbildning och allmänbad (DK Yoldia)
"	"	" 20.30 – 22.00	sportdykarutbildning o allmänbad (DK Yoldia)

Biljetter och terminskort säljs av badvakterna.
Pris: Seniorer 3 kr och Juniorer 1 kr per gång.
Terminskort: Seniorer 30 kr och Juniorer 10 kr.

(Klubb som ansvarar för badet står inom parentes)

OCH VÅRT EGET

Åkeshovs-, Farsta- och Högdalsbadet har nolltaxa.

TIBBLEBAD FÖRSTÅS!

**HUVUDSAKEN ÄR ATT HÅLLA
IGÅNG UNDER VINTERN.**

SAVAT UR GAORBLADET
Den farliga SÖDERTÄLJE SDK
maneten KLUBBTIDNING

En kort notis »Röda medusan farlig manet» i Läkartidningen nr 7/1982 (sid 520) påstår att medusan, Chironex fleckeri, identifierades först för ett tiotal år sedan, att den utsöndrar ett gift som man inte har något motgift mot, och att flera hundra badande dött en lika mystisk som snabb, våldsam och oerhört plågsam död utanför Australiens norra kust. »En person som bränns av en röd medusa antingen drunknar omedelbart eller dör en kvalfylld död på stranden.»

I fall den nämnda röda medusan verkligen är identisk med Chironex fleckeri stämmer inte uppgifterna helt med verkligheten. Enligt australiensiska forskare har sedan 1884 ett 40-tal människor »bränts» till döds av maneterna vid Australiens norra kust, främst i North Queensland och Northern Territory. Långa ansåg man »mördaren» vara den sk portugisiska örlogsmannen (Phyllisia utriculus). År 1938 kunde man i Darwin (Northern Territory) fånga en manet så att säga på bar gärning. Det var inte den portugisiska örlogsmannen utan en kubmanet. Följden blev ett livligt sökande efter manetens identitet. År 1956 kunde Ronald V Southcott fastställa att den farliga maneten var en tidigare okänd art av kubmedusor och gav maneten namnet Chironex fleckeri, sin äldre forskarkollega Hugo Flecker (1884-1957) till ära.

Chironex fleckeri är alltså en kubmedusa (box-jellyfish) som på grund av sina smärtsamma sting i allmänhet kallas sea wasp. Dess klocka kan bli 30 cm hög och 30 cm bred. Från fyra armar (pedalia) vid den kubliknande klockans hörn hänger upp till 40-60 kontraktilla tentakler som fullt utsträckta kan bli ända till 2 meter långa. På tentaklerna sitter ett mycket stort antal nässelceller innehållande var sin kapsel med en hoprullad tråd som vid cellens beröring i ex mot människans hud slungas ut och därvid avger brännande vätska. Ju fler kapslar som utlöses desto svårare förgiftning.

Förgiftningsmekanismen hos Chironex fleckeri och några andra maneter har i detalj klarlagts av australiensiska forskare, delvis genom experiment på sig själva och på frivilliga. Man har även lyckats få ökad kännedom om giftets sammansättning och dess verkan på människan. Sedan några år tillbaka finns även ett motgift, framtaget i Commonwealth Serum Laboratories.

Chironex fleckeri anses vara det enda bland samtliga nässeldjur vars sting kan vara dödliga för friska vuxna personer. Hur utgången för offret blir beror på flera faktorer, inte minst på giftdosens storlek. Med ökad kännedom om förgiftningsmekanismen har livräddningspatrullerna på hotade stränder kunnat få undervisning i hur adekvat första hjälp bör ges. Kvarsitande tentakler skall avlägsnas försiktigt sedan nässelcellerna inaktiverats genom att man håller vissa vätskor över dem. Hushållsättika tycks ha den bästa effekten. Vid behov ges konstgjord andning och hjärtmassage, smärtstillande medel

DU FEB
16-åring
dykarsjuk
i bassäng

På Inge Ohlsson 16-årig amatördykarer från Ålböhall be-handlades på teatigen i Karlskrona örlogsskolan i dykarsjuk sedan han drabbats av dykarsjukka. Fallet är unikt eftersom symptomen uppstod efter dykövningar på mindre än fyra meters djup.

Det var i måndags som Per Inge Ohlsson tränade dykning med kamraterna i dykarklubben Huma Aqua i den fyra meter djupa Högånsbassängen i Ålböhall. Några timmar efter dykningen drabbades 16-åringen av kräkningar och han förbarde tillför mågan. Nästare medveten fördes han med ambulans till Växjö lasarett.

När det stod klart att det rörde sig om dykarsjuka utflysning av kväveblåsor i blodet fördes han till örlogsskolans tryckkammare i Karlskrona.

Efter fem timmars syrebehandling i tryckkammaren togs de Per Inge Ohlsson till läro och fördes till Karlskrona lasarett för observation. Han kommer inte att få några mer besvär i en Medicinske Chas i Lidenmark har aldrig hört talas om en liknande olycka i Sverige.

Dykarsjuk i bruk i vatten drabbades 16-åring följande vatten nere på djup på 18 meter i eller mer.

och motgift. Ampuller med CSL:s anti-venom finns numera på hotade badstränder till livräddningspersonalens förfogande.

Chironex fleckeri utgör fortfarande en stor fara för badande på de hotade stränderna. Särskilt utsatta är barn och unga personer som leker, springer och dyker i vattnet och därigenom löper risken att hamna direkt i tentaklerna på en manet.

Badstränderna i norr patrulleras och bevakas för maneter liksom stränderna på sina håll för hajar, och under manet-söngen ges varningar i radio.

Erkki Hakulinen
förste bibliotekarie,
Karolinska institutets bibliotek
och informationscentral

Litteratur

- Halstead BW. Poisonous and venomous marine animals of the world. Washington DC: US Government Printing Office, 1965. Vol 1.
- Hartwick R, Callanan V, Williamson J. Disarming the box-jellyfish. Nematocyst inhibition in Chironex fleckeri. Med J Aust 1980;115:20.
- Southcott RV. Marine toxins. In: Winken PJ, Bryn GW, eds. Handbook of clinical neurology. Amsterdam: North Holland Publ Co, 1979;37:27-106.
- Williamson JA, Callanan VI, Hartwick RF. Serious envenomation by the Northern Australian box-jellyfish (Chironex fleckeri). Med J Aust 1980;113:3.

KLIPP UR VENTILEN

Lummelunda

Dykare
letar nya
gångar

— I september-oktober gör vi ett nytt försök.

Det säger Anders Lindén, en av dykarna i Sveriges speleologförbund

(speleolog-grottforskare). I höst går han och ytterligare fyra medlemmar åter ned i och in i den gottländska kalokstensplattan på jakt efter nya gångar i Lummelundagrottan.

Kring midsommar blev de stoppade av en vattenfylld gång, ett vattenläs.

— Vi hade redan passerat ett vattenläs som det tidigare hade varit stopp vid. Sedan kom vi upp i en liten sal och en gång på 20-30 meter. Där var det ytterligare ett vattenläs.

En dykare gick ner, men hittade ingen utgång. Det skulle dröja ett dygn innan det uppslårade vattnet skulle bli klart igen, och nästa dag skulle expeditionen åka hem.

Men nu samlar man sig för ett nytt försök.

Och då kanske man hittar de 111 meter grottgångar som fattas för att Lummelundagrottan åter ska bli Sveriges längsta. I vintern gick Bodagrottan utanför Iggesund i Gävleborgs län om. Då hade Bodas alla gångar blivit färdigt och visades sig vara 2340 meter, jämfört med »bara» 2430 i Lummelunda.

Guldfyndet
en storkupp?

Den skotske dykarmiljöönaren Keith Jessop som för en tid sedan lyckades bärga »Stalins guld» från ett sjunket brittiskt krigsartyg på norra Ishavets botten, har gripits av den brittiska polisen, meddelar TT-DPA.

Enligt Scotland Yard har Jessop gjort sig skyldig till bedrägeri, korruption och juvödsbaserad.

Jessop tillbakavisar alla anklagelser och säger att han och hans bärgningsstyrka hade både den brittiska och den sovjetiska regeringens välsignelse i arbetet med att ta upp HMS Edinburgs guldfackor.

— Det där talet om dumma norrlänningar har jag aldrig trott något på. Men jag måste erkänna att vår nye granne, Knutsen från Oslo, har en del konstigheter för sig. Varje morgon tex. går han ut och lyfter locket till soptunnan för att se efter om soporna kopierat...

20-åring
nära DN 30/8 PR
drunkna

En 20-årig man plockades upp från sjöbotten vid helikopterplattan utanför Gamla Stan vid 18.30-tiden på söndagen.

Mannen sågs av några personer i båt på fjärden. De trodde först att han simmade, men beslöt sig för att Åka fram till honom. När de kom fram hade han försvunnit. De larmade då brandkåren som kom till platsen efter tio minuter. En dykare fann mannen intill helikopterplattan.

20-åringen hade hjärtstillestånd när han togs upp. Han fördes till Sabbatsbergs sjukhus där läkare lyckades få i gång hjärtverksamheten.

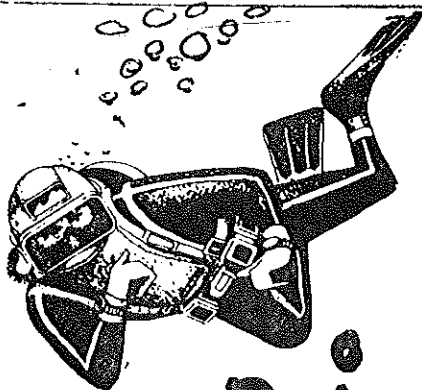
Mannen var sent på söndagskvällen fortfarande medvetslös.

★ Damen stod i djuraffären och hade bestämt sig för att köpa en papegoja. En av gojorna tilltalade henne mycket men damen häpnade över de två rosetter som fanns bundna på benen. En röd på vänster ben och en grön på höger ben. — Jo, sa försäljaren. Om ni drar

i vänstra benet så talar gojan engelska. Och drar ni i det högra så talar gojan franska.

— Fantastiskt, sa tanten, vad händer om jag drar i båda? Gojan öppnade näbben:

— Då trattar jag på aschlet ...

SE VÅRT
SPECIALPRIS
PÅ HELSINGFORSRESAN
26 PLATSER BOKADE. SE SID.20.

Dag för dag på Sjöhistoriska, Wasavarvet och Museifartygen

Om inte annat anges är platsen Sjöhistoriska museet, Djurgårdsbrunnsvägen 24. Buss 69 från Karlaplan tisdagar 17.55 och 18.25.

OKTOBER

Ti 5 **KURSSTARTER**, se ovan! Anmälningsblankett se nedan!
kl 18—20.30 Kvällsöppet.
kl 18.05 Fartygsmodellbyggarkursen börjar. Förhandsanmälan.
kl 18.35 Kursen i Flaskskoppsbygge börjar i Mastrummet.
kl 18.35 Kursen i Sjömaning börjar vid skonertskeppet Hoppets skans.
kl 18.35 **Proud Canvas**, en dokumentär film om fyrmastbarken Passats resa Karlshamn--Kapstaden 1947 då hon bl a förlorade 1 500 m² segel under en orkan med en vindstyrka på 40 m/s samt stumfilm Passat runt Hornet från 1936, delvis i färg.

Lö 9 kl 10 **SKEPP PA MUSEUM** i serien Gå till Sjöss med Sjöhistoriska. Se ovan! Samling i Sjöhistoriska museets entré.
kl 13 Tecknade barnfilmer: Karl-Alfreds sjöäventyr och Andy och den lekfulle pelikanen.
kl 14 Film: Segelfartygens historia samt I tackel och tåg från 1936 om skeppsgosseutbildning på fullriggarna Najaden, af Chapman och Jarramas.
kl 15 Fyrmastbarken Viking — färgfilm tagen under en resa Australien — Europa år 1936.

Sö 10 kl 13 filmer se 9/10!

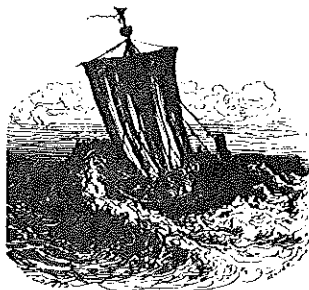
kl 14 **SALTSTÄNKT KONSERT** av Blåsarkapellet ur Regionmusiken. Ensembleledare Ingvar Stern. Ur programmet: Potpurrier på Lasse Dahlquist-melodier, La Paloma av Yradier, Blånande hav av Lajtai ur Blåjackor m m.

kl 15 Fyrmastbarken Viking, se 9/10!

Må 11 kl 18 Arkitekttävlingen om det nya Wasamuseet. Jan Gezelius berättar i Wasavarvets filmsal. Se ovan!

Ti 12 kl 18—20.30 Kvällsöppet. Titta på museet, våra kurser och ...

kl 18.35 **VIKINGAHAMNEN VID VÄSTERGARN PA GOTLAND** — museidirektör Per Lundström. Se ovan!

Lö 16 kl 10 **GA OMBORD PA AF CHAPMAN** i serien Gå till Sjöss med Sjöhistoriska. Se ovan! Samling vid af Chapman på Skeppsholmen.

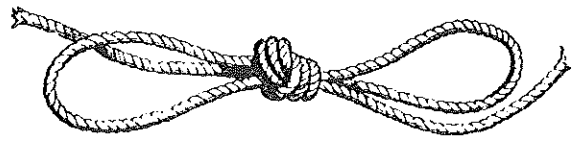
Lö 16 och kl 13 Tecknade barnfilmer: Långben som segelflygare och bogserbåten Lilla Tråget.

Sö 17 kl 14 Film: **High Wind** om windsurfing i hård vind på San Fransisco Bay.

kl 15 **Horse Latitudes**, filmen om Donald Crowhurst. Se ovan!

Sö 17 kl 13 **Visning ombord på museifartygen isbrytaren Sankt Erik och fyrskeppet Finngrundet, Galärvarvet. Birgitta Stapf.**

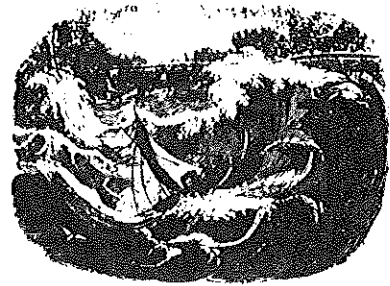
Ti 19 kl 18—20.30 Kvällsöppet. Titta på museet, våra kurser och ...
kl 18.35 **FRÅN FALKLAND TILL GOTLAND** — Kommandörkapten Magnus Haglund. Se ovan!

Lö 23 kl 10 **PYSSEL PA BRYGGAN** i serien Gå till Sjöss med Sjöhistoriska. Se ovan. Samling på museet.

kl 13 Tecknade barnfilmer: Rosa Pantern som söndagsfiskare och Gandy Gås och Hajen.

kl 14 Film: **Västkustfiske**, bl a från fiskelägena Gravarne och Smögen, konservfabrik och fiskeauktion i Göteborg.

kl 15 **Med postkagge över Alands hav** — filmen berättar om gårdagens farofyllda posttransporter mellan Grisslehamn och Eckerö i små båtar. I dag återupplivad i folkfesten Postrodden.

Sö 24 kl 13 Tecknade barnfilmer se 23/10!

kl 14 **SALTSTÄNKT KONSERT** av Holmiakvintetten ur Regionmusiken. Musik av bl a Malcolm Arnold, Evert Taube, Gioacchino Rossini och Gilbert Winter.

kl 15 **Med postkagge över Alands hav** se 23/10!

Ti 26 kl 18—20.30 Kvällsöppet. Titta på museet, våra kurser och ...

085 kl 18.35 **Dick Enersens** nya film om Starbåts-VM 1981 i Marble Head utanför Boston. Fyra svenska lag deltog. Som inledning visas en film om Starbåts-VM i Marstrand 1971, enda gången VM gått i Sverige.

On 27 kl 19 **Proffsdykare på oljefälten** — vår tids äventyrare, Ulf Mårtendal. Se ovan! Lokal Wasavarvets filmsal.

Lö 30 kl 10 **SJUNG HEJ OCH HA!** i serien Gå till Sjöss med Sjöhistoriska. Se ovan! Samling på museet.

Lö 30 och kl 13 Chaplins Immigranten, en filmklassiker.

kl 14 Film: **Bananfart** — arbete och liv ombord på ett svenskt handelsfartyg från 1959.

Sö 31 kl 15 Film: **Passat runt Hornet**, stumfilm från 1936, delvis i färg om fyrmastbarken Passat.

Sö 31 kl 13 **Visning ombord på museifartygen isbrytaren Sankt Erik och fyrskeppet Finngrundet, Galärvarvet. Leif Malmberg.**

NOVEMBER

Ti 2 kl 18.35 **Offshore** — en ny chans för svensk shipping, Henrik Ankarcrona som är VD för Salén Energy berättar.

Lö 6 kl 13 Tecknad barnfilm: Karl-Alfred och Sinbad Sjöfaren.

kl 14 **Ship Ahoy**, unik stumfilm från 1928 om liv och arbete ombord på fyrmastskonaren Alice L. Pendleton från New York på timmertraden utanför Amerikas atlantkust.

kl 15 Film: **One Man Alone** om Chay Blyths fantastiska enmanssegling jorden runt 1971.

Sö 7 kl 13 Tecknad barnfilm se 6/11!
kl 14 **SALTSTÄNKT KONCERT** av "Flottans musikkår"
ur Regionmusiken.

Ti 9 kl 15 One Man Alone se 6/11!
kl 18—20.30 Kvällsöppet. Titta på museet, våra kurser
och ...
kl 18.35 Film: **To beat the Clipper Ships**. Se ovan!

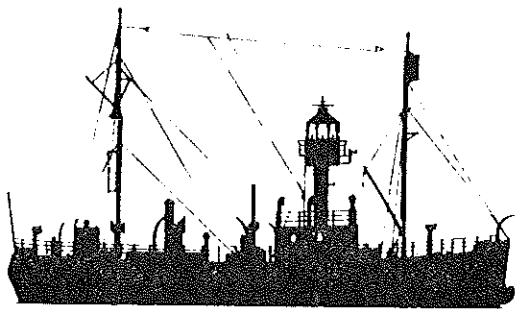
Lö 13 kl 10 **BLI FYRVAKTARE OCH ISBRYTARKAPTEN**
i serien **Gå till Sjöss** med Sjöhistoriska. Samling vid
museifartygen på Galärvarvet.

Lö 13 kl 13 Tecknade barnfilmer: **Chimp som seglare** och **Pro-**
och **fessorn på fiskofänge**.

Sö 14 kl 14 Filmer: **Kayak** — vilda färder i kanot och **Surfling**
på Hawaii — en skön men svår sport.
kl 15 **1950 års seglingar i KSSS** regi, en stum färgfilm.

Sö 14 kl 13 **Visning ombord** på museifartygen isbrytaren **Sankt**
Erik och fyrskeppet **Finngrundet**, Galärvarvet. **Anne Loo-**
ström.

Ti 16 kl 18—20.30 Kvällsöppet. Titta på museet, våra kurser
och ...
kl 18.35 **FRÅN DRÖM TILL VERKLIGHET**. Rickard
Engberg berättar. Se ovan!

On 17 kl 19 **Fyrskeppsafton**. Samling i Wasavarvets filmsal. Se
vidare ovan!

Lö 20 kl 10 **UNDER DÄCK PÅ WASA** i serien **Gå till Sjöss**
med Sjöhistoriska. Se ovan. Samling vid Wasavarvet.
kl 13 Filmer: **Fripassagerarna** — de fyra bröderna Marx
som gratispassagerare på en stor oceanångare och **Baby**
Beluga om en valunges födelse.

kl 14 **L'Avenir** — en stumfilm om fyrmastbarken **L'Ave-**
nirs färd **Mariehamn—Köpenhamn 1934**.
kl 15 Film: **Ombord**, människor och arbete på en svensk
malmbåt i långfart.

Sö 21 kl 13 Filmer se 20/11!
kl 14—17 **ALLA SITTBRUNSSANGARES SÖNDAG**.
Se ovan!

Ti 23 kl 18—20.30 Kvällsöppet. Titta på
museet, våra kurser och ...
kl 18.35 **Mystic Seaport**, ett av USAs
mest berömda sjöfartsmuseer present-
eras i film. Där finns bl a fullriggaren
Joseph Conrad. Se vidare ovan!

OBS.

On 24 kl 19 **Vikingaskeppet vid Foteviken**. Per Söderhielm. Se
ovan! Lokal Wasavarvets filmsal.

Lö 27 kl 13 Filmer: **Disneyland—Marineland** en rundvandring,
och bl a med uppvisning av delfiner och valar och **Fartyg**, så
Sö 28 här ser det ut och så här fungerar det.

kl 14 **Västerhavets män**, film av prins Wilhelm från 1935
om bohusländska fiskare och fiske i hårt väder m m.
kl 15 **Skärkarlar och säljar** på **Harstena**, film av prins
Wilhelm 1947 om sälklubbning, byråd, höslätter, säljakt
från kanot m m.

Sö 28 kl 13 **Visning ombord** på museifarty-
gen isbrytaren **Sankt Erik** och fyrskep-
pet **Finngrundet**, Galärvarvet. **Mona**
Bornecrantz.

Ti 30 kl 18—20.30 Kvällsöppet. Titta på mu-
seet, våra kurser och ...
kl 18.35 **ÄR DET FARLIGT ATT**
DYKA? Hans Örnhagen. Se ovan!

OBS.

DECEMBER

Lö 4 kl 13 Tecknade barnfilmer: **Barna Hedenhös** och **Chilly**
och **Willy fiskar**.

Sö 5 kl 14 **Neptun**, en film om den komplicerade bärgningen
av mudderverket **Khaled Ebn El Waleed** i Suez-kanalen.
kl 15 **Sommarens skär**, film av prins Wilhelm från 1939
om Stockholms skärgård, dess natur och befolkning.

Ti 7 kl 18—20.30 Kvällsöppet. Kursavslutning. Välkommen att
titta på purfäriska flaskskepp och knepiga knopar!
kl 18.35 Film: **Ghost of Cape Horn** — ett collage från de
sista segelfartygens tid med många aldrig förr visade bil-
der. Filmen fick **World Ship Trusts** första medalj — den
andra förärdades regalskeppet **Wasa** i våras!

Lö 11 **VRAKPRISER** på Wasavarvet och
Sjöhistoriska.
SJÖFYNDA INFÖR JULEN! 25 %
rabatt på alla våra varor! Se ovan!

Lö 11 kl 13 Tecknade barnfilmer: **Sjörövar-**
na och **Willie Mus** som sjömanspojke.

Sö 12 kl 14 Film: **Ubåt anfaller** om en ubåtsoperation med min-
utläggning, torpedanfall och landsättning av attackdykare.
kl 15 **Kingston Olympiad**, film om seglingsolympiaden
1976 i Canada. Bl a intervjuas **John Albrechtson** som tog
guld i Tempest.

Lö 18 kl 13 Film: **Spökskeppet** med **Helan** och **Halvan**.

och kl 14 **Sveriges Flotta 70 år**, film om den svenska flottans
Sö 19 utveckling från 1906. Från seglande skepp till Spica-torped-
båtar. Del 1.

kl 15 Del 2. Flottkavalkaden fortsätter.

För dykintresserade

PROFFSDYKARE PÅ OLJEFÄLTEN

Ulf Mårtendal har arbetat i mer än tio år bland
Nordsjöns oljeriggar. Han berättar sanningen om
det hårda livet för dykarna och riggarbetarna
och visar film. I samarbete med **Stockholms**
Sportdykarförbund.

Lokal Wasavarvets filmsal 27/10 kl 19. **OBS**

VIKINGASKEPPEN VID FOTEVIKEN

Utgrävningsledaren, marinarkeolog **Per Söder-**
hielm berättar och visar bilder. I samarbete med
Stockholms Sportdykarförbund.

Lokal Wasavarvets filmsal 24/11 kl 19. **OBS**

ÄR DET FARLIGT ATT DYKA?

Hälsokrav, risker, utbildning, dykmedicin. Labo-
rator **Hans Örnhagen** kåserar och redovisar var
forskningen står idag.

Lokal Sjöhistoriska museet 30/11 kl 18.35. **OBS**

*Fruen och äkta maken
satt och pratade, frun sa
till sin man:*

— I natt drömde jag att
jag var på en auktion där
de sålde pittar i alla storle-
kar och format.

— Hade de någon som
var lik min? frågade man-
nen.

— Jaddå, såna gick för 25
öre knippet!

OBS ↑

— Jaså, sa mannen som
inte ville vara sämre. I går
natt drömde jag att jag var
på auktion och där såldes
stora och små muttor.

— Säg du när som var
lik min? frågade frun.

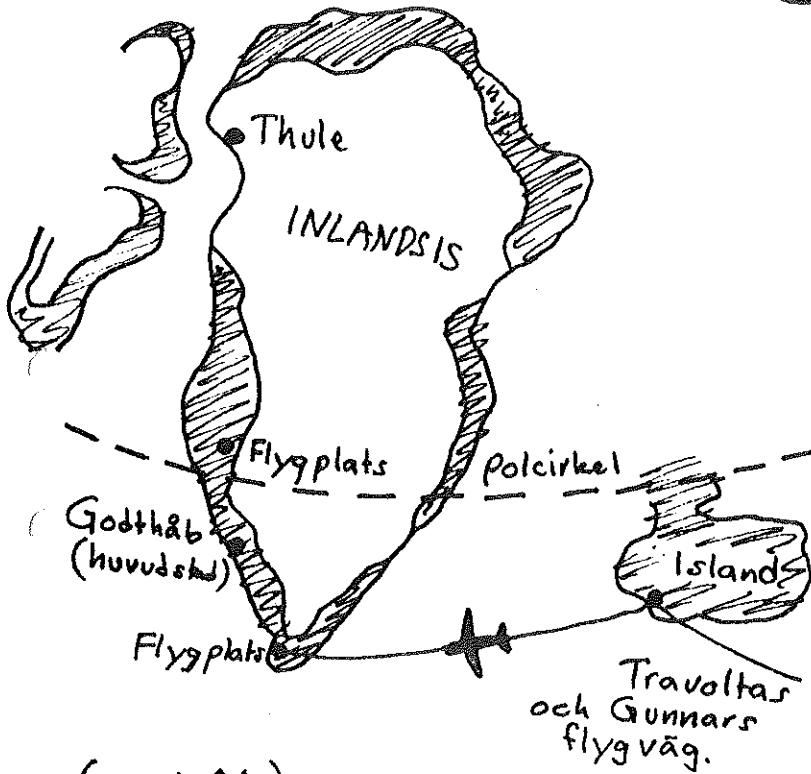
— Javisst, det var i den
auktionen hölls.

NORD-
POLEN

TRAVOLTA på

GRÖN-

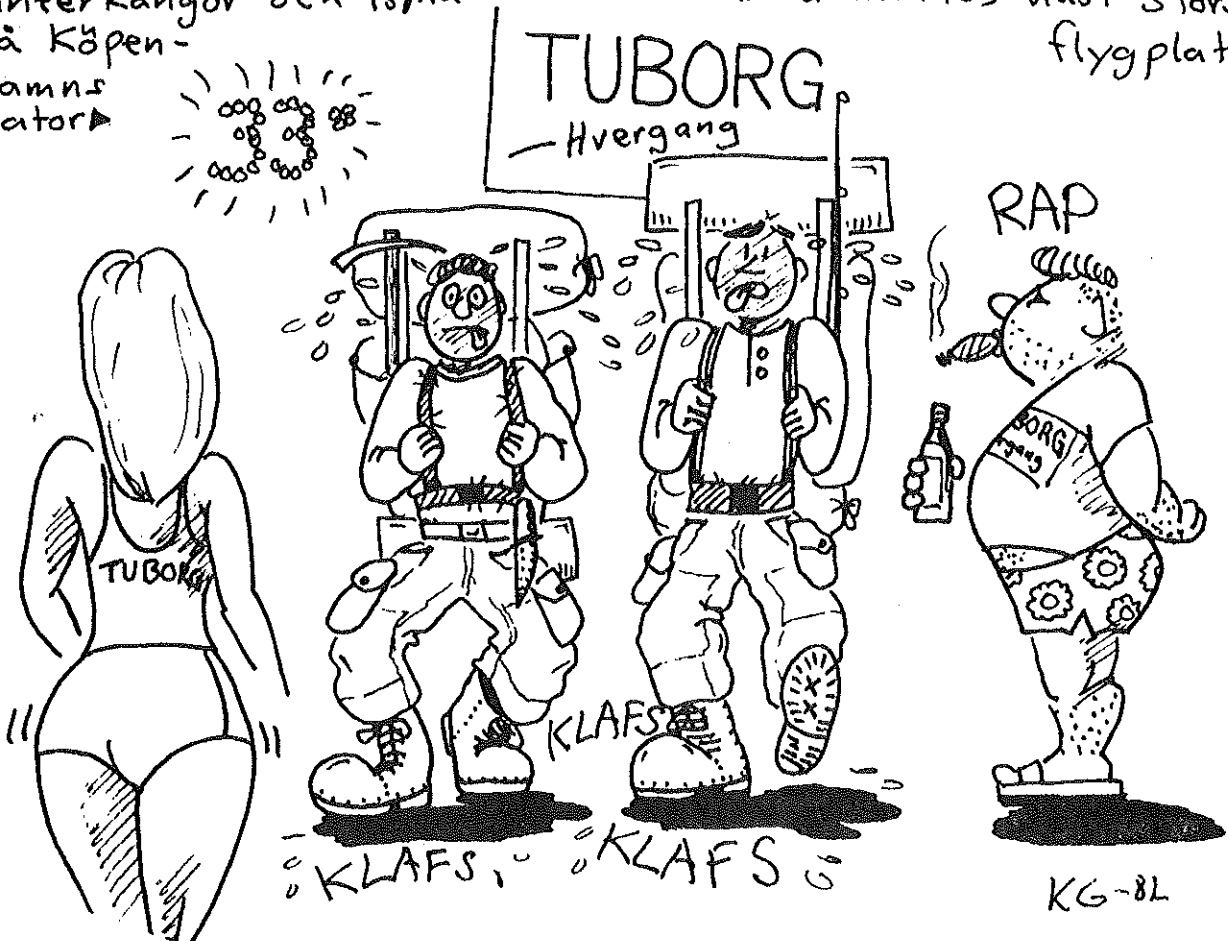
LAND

(Månd 2/8)

De båda tappra väckte stor uppmärksamhet med vinterkängor och isyxor på Köpenhamns gator

I Augustivärmen drog Travolta och hans kamrat Gunnar till svalare trakter: nämligen Grönland. Färden gick med tåg Stockholm - Köpenhamn och flyg Kph - Reykavik - Narsarsuaq, som är Grönlands näst största flygplats.

På bak-
gats-
hotellet ▲

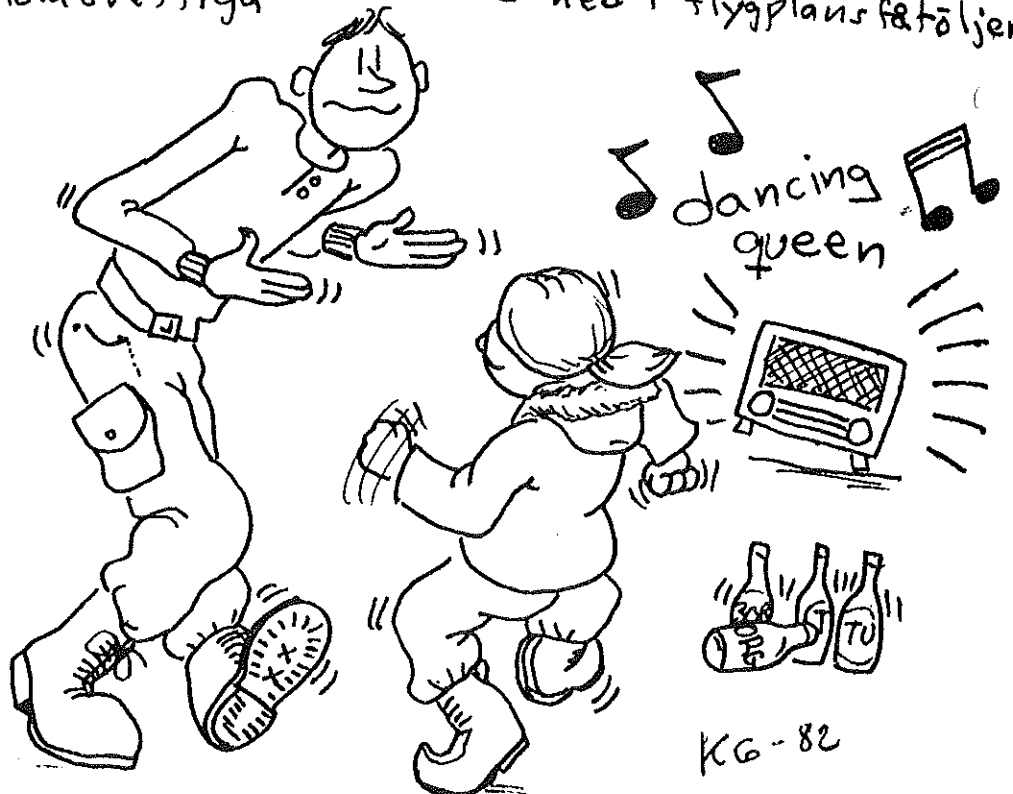
(Torsd 4/8 905:)

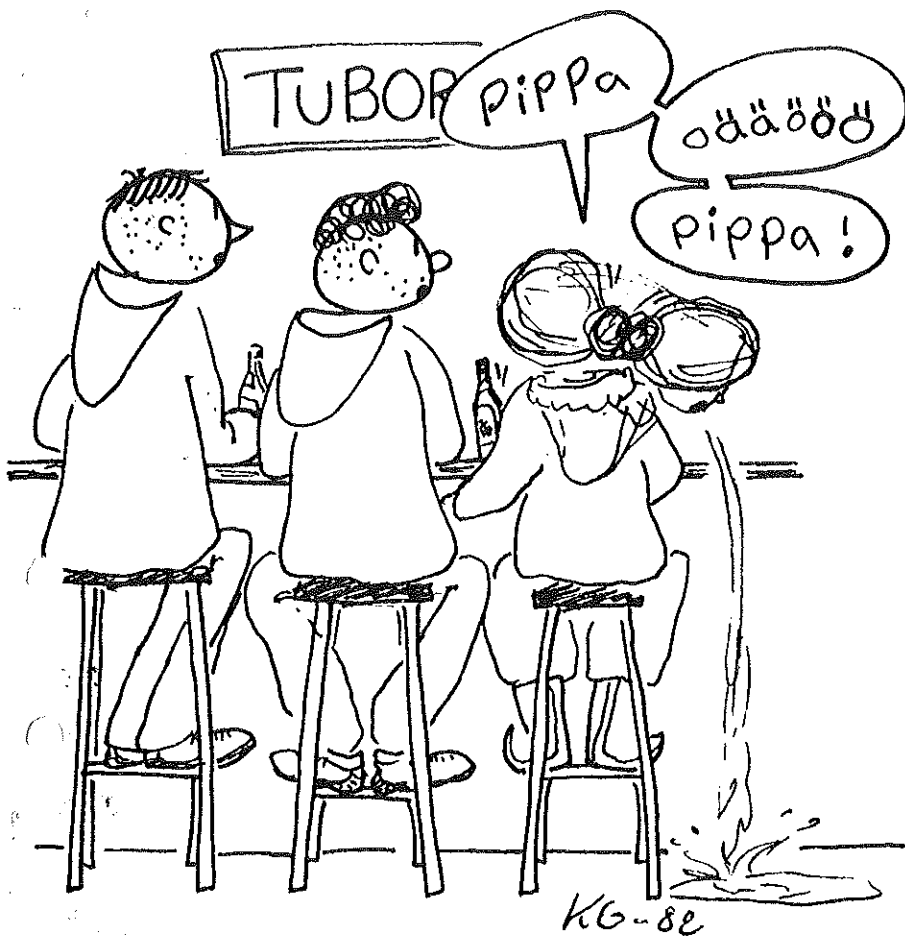
Planet skulle gå 1100 det visste vi ju så väl. Men av en händelse tittade Travolta på biljetten: "avg. Kastrup 950."

Grejorna rafsades ihop och stuvades i rygsäckarna, kängor på, ner i receptionen, betala rummet, beställa taxi, iväg, 80 km/h där det var 50, skrikande däck i kurvorna, Kastrup nåddes 15 min före avgång, checka in, väga bagage, springa i rulltrappor, långa korridorer, 5 min före avgång slog sig två genomsvettiga vandrare ned i flygplansfötöljerna.

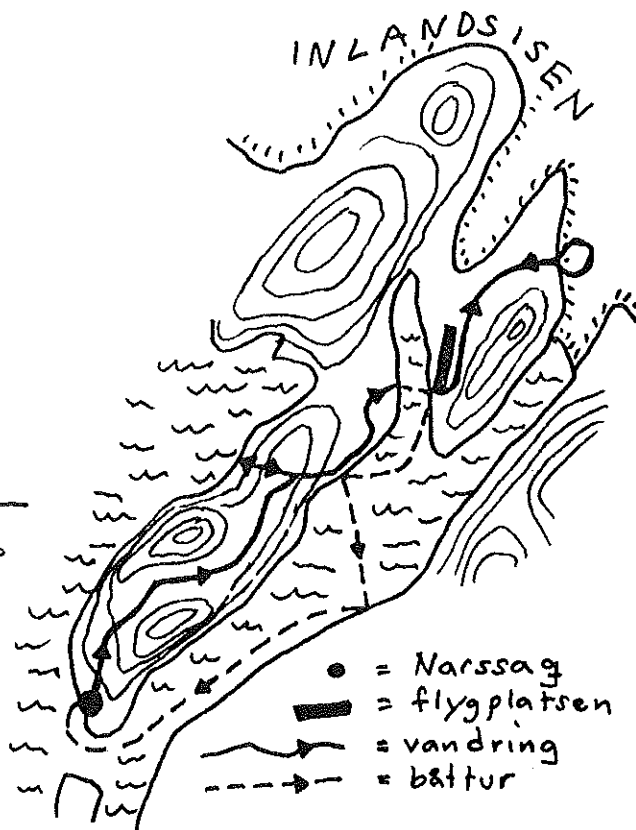
(Fred. 5/8 2000:)

190cm
Gunnar dansar
med tvärhands-
hög eskimö. ▶
på diskotek i
byn Narssaq.

◀ I baren blev vi upp-
vaknade att ett kär-
lekskrankt fruntimmer.
Hon var dock ej vid sina
sinnens fulla bruk.

Vi var på Grönland 15 dagar.
(13 övernattningar) Utrustningen
bestod av tält, vintersavsäckar,
stormkåk, isyxa, rep, T-sprit,
Lättviktsproviant,
en flaska whiskey

m. m.
Klimatet
var som
i svenska
fjällen
ungefär
10-15° på
dagen, runt
noll nattetid.
Inget regn,
ofta mulet.

Travolta
trampar ner
i avgrunds djup
glaciär spricka ▶
Efter det kom
isyxa och rep
till användning.

FREDAGEN 26/11

KASTAR VI
LOSS IGEN! OCH
FIRAR "LILLJUL" I
HELSINGFORS.

FÖRRA GÅNGEN HADE VI JÄTTEKUL! ETT
SKÖNT AVBROTT I HÖSTMÖRKRET. SÅ DÄRFÖR
DET ÄR KLART DU FÖLJER MED
PÅ KLUBBENS H-FORS RESA

(SE VÅRT SPECIALPRIS)

SÄTT IN BETALNINGEN PÅ

RESEFAKTA.

POSTGIRO 4438153-1

SENAST DEN 5/11

PRISER ÄR 468:- PER ST.

VI HAR 26 PLATSER
BOKADE, SÅ RING TIMO
NU OCH ANMÄL DIG.

20 KOM LOSS!

Helsingfors Populär

Det här är vår mest sålda kryssning till Helsingfors. Du kan göra den under hela året. Hela resan tar drygt ett och ett halvt dygn och du får en hel dag, ca 9 timmar, på dig att upptäcka, roa dig och handla i Finlandas fantastiska huvudstad. Båten går 18.00 från Värtahamnen. Du åker med Finlandia eller Silvia Regina och har därför alla möjligheter att få en trevlig och inte minst rolig överresa. Åt smörgåsbord eller à la carte mot tillägg. Efteråt kan du dansa, sitta i baren och ha trevligt långt in på småtimmarna. I resan ingår en egen hyttplats med dusch och toalett.

På morgonen före ankomsten till Helsingfors 09.00, finsk tid, serverar vi en ordentlig frukost ombord. Du har tillgång till hytten under hela dagen.

Båten lägger till i Södra hamnen bara några hundra meter från Salutorget och affärsgatorna. Handla och åt lunch på någon rysk restaurang. På eftermiddagen kan du gå på något fint museum eller bara strosa omkring och upptäcka på egen hand.

Båten går tillbaka mot Stockholm 18.00. Bada en bastu när du kommer ombord, koppla av och åt en god middag. Du är tillbaka i Stockholm på tredje dagens morgon 09.00.

UNDERSTRUKET GÄLLER OSS.

Avresa: Dagligen 18.00

Grundpris: (oktober - mars)

Hyttkategori:

	3	2	1	Lyx	Redar
Vuxen:	468:-	558:-	628:-	848:-	*
Barn:	326:-	416:-	486:-	706:-	*

Obs! Fredagstillägg för vuxen 190:- GÄLLER EJ GM

Säsongstillägg:
September, april och maj vuxen 70:- Obs! Fredagstillägg 120:-
Juni - augusti vuxen 190:- (Inget fredagstillägg).

HÖSTENS KALENDARIVM

10/10 Förbundsdyk med Sally från Gräddö brygga kl.10.00 Vrakdyk anmälan till Anders Boren tel. 774 55 75 kl. (19-21)

OBS →

21/10 Videokväll på Lill Jans cafe vi visar Kronan ur djupet och en dokumentär film från ett dyk på Harm i våras . Kaffe med mackor. Anmälan till Ulf L tel.99 56 34 arb. 11 31 78

23/10 Planerat klubbdyk med MS västkusten anmälan till Anki tel. 49 60 83

10/11 Styrelsemöte hos Björn tel. 49 60 83

17/11 Planerat studiebesök på polismuseet anmälan till Björn tel. 49 60 83

OBS →

26-28/11 Helsingforsresan går av stapeln du ställer väl upp? Fråga dom som var med förra gången det var toppen. Anmälan till Timo tel. 0762 72077 BETALNING TILL Times postkonto NR. 4438153-1

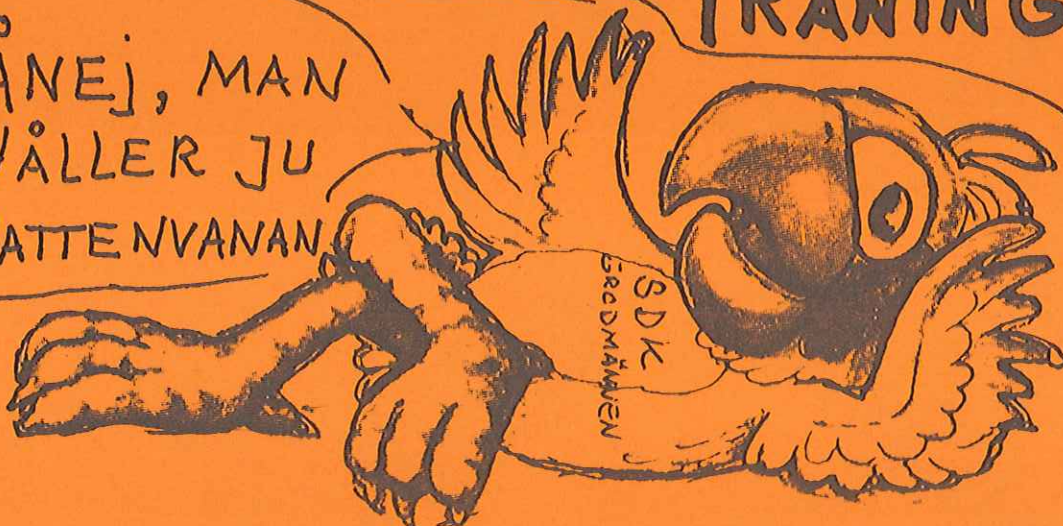
6/12 Styrelsemöte hos Ulf J tel.32 57 15

12/12 Luciadyk i Tibblebadet kl.07.45 Kaffe med lussebulle. Timo tel. 0762 72077

13/1 1983 Styrelsemöte hos Helena tel.37 64 25

DU LIGGER VÄL INTE HEMMA
OCH SLÖAR NU I HÖST OCH
VINTER, BARA FÖR ATT UTE-
DYKEN ÄR SÅ KALLA? DU HAR
JU TIBBLEBADET SÖNDAGAR
KL.07.45 - 08.45 KLUBBENS EGEN
TRÄNINGSTID!

ÅNEJ, MAN
HÅLLER JU
VATTENVANAN

E-82

VAR SÄLJS

OCH seaQuest i STOCKHOLM

DOM HAR
DYKKURSER
OCKSÅ SOM
LEDER TILL
PADI
INTERNATIONELLA
BEVIS.

